

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Балківецької ЗОШ І-ІІІ ступенів
Мамалигівської сільської ради
протокол № 10 від 13.06.2019
Голова педагогічної ради
_____ О.О.Болокан

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор школи
_____ О.О.Болокан
14 червня 2019 року

Освітня програма

Балківецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Мамалигівської сільської ради

Новоселицького району Чернівецької області

2019

Загальні положення

Балківецька загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів Мамалигівської сільської ради здійснює свою діяльність на підставі ст.53 Конституції України, Закону України «Про освіту», статей 15, 16 Закону України «Про загальну середню освіту»; забезпечує одержання учнями повної загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів та з урахуванням вимог «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, власного Статуту.

За Статутом навчальний заклад є загальноосвітньою школою І-ІІІ ступенів.

Мова навчання – румунська..

Мета діяльності: забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної середньої освіти, потреб особистості в отриманні допрофільної підготовки відповідно до інтересів, здібностей та наявних умов.

Структура навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» навчальний рік у розпочинається 2 вересня святом - День знань .

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою – два семестри.

І семестр – з 2 вересня по 24 грудня 2019 року,

ІІ семестр – з 13 січня по 29 травня 2020 року.

Тривалість уроків у загальноосвітньому навчальному закладі становить: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин, у 5-11-х – 45 хвилин. Різниця в часі навчальних годин 1-4-х класів обов'язково обліковується і компенсується проведенням додаткових, індивідуальних занять та консультацій з учнями.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули: орієнтовно, осінні з 28 жовтня по 03 листопада 2019 року, зимові з 25 грудня 2019 року по 12 січня 2020 року, весняні з 23 по 29 березня 2020 року.

Навчальну практику та навчальні екскурсії у 1-8,10 класах провести під час осінніх та весняних канікул.

Закінчується навчальний рік проведенням, державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, вручення документів про освіту випускникам 9,11 класів.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з Мамалигівською сільською радою, відділом освіти Новоселицької райдержадміністрації можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Режим роботи закладу: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Освітня програма загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта)

Балківецької загальноосвітньої школи I-III ступенів
Мамалигівської сільської ради Новоселицького району Чернівецької області

Освітня програма загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта) Балківецької загальноосвітньої школи I-III ступенів Мамалигівської сільської ради Новоселицького району Чернівецької області розроблена на основі Закону України «Про освіту», Державних стандартів початкової освіти, затвердженими постановами Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 та від 21 лютого 2018 року № 87, та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 407) та типовою освітньою програмою розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 класи (наказ МОН України від 21.03.2018 № 268), відповідно до п.23 Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87 та його додатку № 2.

Освітня програма початкової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Балківецької загальноосвітньої школи I-III ступенів єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів ;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено у додатках 3,4 ;

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Перший цикл початкової освіти допоможе учню звикнути до шкільного життя:

- Навчальні заняття і час на їхнє виконання будуть враховувати індивідуальні особливості.

- Навчальний матеріал учителям можна буде інтегрувати в змісті споріднених предметів або вводити до складу предметів у вигляді модулів.

- Обсяг домашніх завдань буде обмежено.

- Навчання буде організовано через діяльність ігровими методами як у класі, так і поза його межами.

- Оцінки не будуть виставлятися, найважливішим завданням учителів буде підтримувати в кожному учневі впевненість і мотивацію до пізнання.

У перших та других класах створені вісім навчальних осередків:

- навчально-пізнавальної діяльності (з партами/столами)

- змінні тематичні осередки (дошки/фліп-чарти/стенди для діаграм з ключовими ідеями);

- гри (настільні ігри, інвентар для рухливих ігор);

- художньо-творчої діяльності (полички для зберігання приладдя та стенд для змінної виставки дитячих робіт);

- куточок живої природи для проведення дослідів (пророщування зерна, спостереження та догляд за рослинами);

- відпочинку (з килимом для сидіння та гри, стільцями, подушками з м'яким покриттям);

- дитяча класна бібліотечка;

- осередок вчителя (стіл, стілець, комп'ютер, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо).

Оцінювання учнів 1-2 класів буде здійснюватися за чотирирівневою системою: «має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «досягає результату з допомогою вчителя», «потребує значної уваги та допомоги». (Листи МОН України від 18.05.2018 № 2.2-1250, від 21.05.2018 № 2.2-1255 «Формувальне оцінювання учнів 1-2 класу»).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу

805 годин/навчальний рік, 2 класу 875 годин/навчальний рік, для 3 класу – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класу – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу (далі – навчальний план). (додаток 1,2)

Навчальний план відображає зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів; передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети; охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, враховує особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової;

- індивідуальні заняття та консультації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»)

Вимоги до обов'язкових результатів навчання

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування,

здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх

предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Додаток 1
до освітньої програми I ступеня
Балківецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів
складений відповідно до
п.23 Державного стандарту
початкової освіти,
затвердженої наказом
Кабінету Міністрів України
від 21.02.2018 № 87 додаток № 2

**Навчальний план
для 1-2 класів на 2019/2020 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		1 клас	2 клас
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна галузь, іншомовна освіта	Румунська мова	5	4
	Українська мова	5	5
	Французька мова	1	2
Математична	Математика	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна технологічна та інформатична галузі)	Я досліджую світ	3	5
Мистецька галузь	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна галузь	Фізична культура	3	3
Усього		20+3	22+3
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-
Гранично допустиме тижневе		20	22
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25

Додаток 2
до освітньої програми I ступеня
Балківецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів
складений відповідно до таблиці 3
до Типової освітньої програми,
затвердженої наказом
Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 № 407

**Навчальний план
початкової школи на 2019/2020 навчальний рік**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3	4
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Румунська мова	5	5
	Українська мова	4	4
	Французька мова	2	2
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Усього		22+3+1	22+3+1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

За рахунок варіативної складової обираються окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво»

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження на учня.

Додаток 3
до освітньої програми I ступеня
Балківецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів
складений відповідно до додатка
наказу Міністерства освіти і науки
України від 21.03.2018 № 268

**Перелік навчальних програм
для учнів 1 класу
(затверджені наказом МОН від 21.03.2018 № 268)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова для закладів загальної середньої освіти з румунською мовою навчання 1–2 класи
2.	Румунська мова для закладів загальної середньої освіти з румунською мовою навчання 1–2 класи

Додаток 4
до освітньої програми I ступеня
Балківецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів
складений відповідно до таблиці 8
до Типової освітньої програми,
затвердженої наказом
Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 № 407

**Перелік навчальних програм
для учнів школи I ступеня
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)**

№ п/п	Назва навчальної програми
3.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською (молдовською) мовою 1–4 класи
4.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
5.	Румунська мова та літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з румунською мовою навчання 1–4 клас
6.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
7.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
9.	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
12.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
13.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
14.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
15.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
16.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта)

Балківецької загальноосвітньої школи I-III ступенів
Мамалигівської сільської ради Новоселицького району Чернівецької області

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) Балківецької загальноосвітньої школи I-III ступенів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Освітня програма базової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Балківецької загальноосвітньої школи I-III ступенів єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 2;

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу (далі – навчальний план) (додаток 1).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе

навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану Балківецької загальноосвітньої школи I-III ступенів враховує освітні запити учнів та батьків, кадрове забезпечення та матеріально-технічну і методичну базу закладу.

Варіативна складова навчального плану використовується на :

- запровадження факультативів, курсів за вибором;

Курси за вибором та факультативи викладаються за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України (додаток 3).

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план Балківецької загальноосвітньої школи I-III ступенів містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, народних традицій, а саме:

у 5 класі: легка атлетика (1-й рік навчання), футбол (1-й рік навчання), волейбол (1-й рік навчання), настільний теніс (1-й рік навчання);

у 6 класі: легка атлетика (2-й рік навчання), футбол (2-й рік навчання), волейбол (2-й рік навчання), настільний теніс (2-й рік навчання).

у 7 класі: футбол (3-й рік навчання), волейбол (3-й рік навчання), настільний теніс (3-й рік навчання), легка атлетика (4-й рік навчання);

у 8 класі: футбол (4-й рік навчання), волейбол (4-й рік навчання), настільний теніс (4-й рік навчання), легка атлетика (4-й рік навчання);

у 9 класі: волейбол (5-й рік навчання), настільний теніс (5-й рік навчання), легка атлетика (5-й рік навчання), футбол (5-й рік навчання).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною і рідною мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися державною та рідною мовами; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати</p>

		<p>та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p>

		Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних *навчальних програмах*.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору

матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма Балківцецької загальноосвітньої школи I-III ступенів передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Додаток 1
до освітньої програми II ступеня
Балківецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів
складений відповідно до таблиці 2
до Типової освітньої програми,
затвердженої наказом
Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 № 405

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
II ступеня на 2019/2020 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
		5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5		2
	Українська література	2	2	2		2
	Французька мова	3	2	2		2
	Румунська мова	3	3,5	2,5		2
	Інтегр.курс «Література» (румунська та зарубіжна)	2	2	2		2
Суспільство знавство	Історія України	1	1	1		1,5
	Всесвітня історія	-	1	1		1
	Основи правознавства	-	-	-		1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1		-
	Образотворче мистецтво	1	1	1		-
	Мистецтво	-	-	-		1
Математика	Математика	4	4	-		-
	Алгебра	-	-	2		2
	Геометрія	-	-	2		2
Природознавство	Природознавство	2	-	-		-
	Біологія	-	2	2		2
	Географія	-	2	2		1,5
	Фізика	-	-	2		3
	Хімія	-	-	1,5		2
Технології	Трудове навчання	2	2	1		1
	Інформатика	1	1	1		2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1		1
	Фізична культура	3	3	3		3
РАЗОМ		26,5+3	29,5+3	29,5+3		31+3

Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0,5	1	1		2
Курси за вибором		0,5	0,5	0,5		-
1.	Українознавство	0,5	0,5	0,5		-
Факультативи		-	0,5	0,5		2
1.	«За лаштунками шкільної математики»	-	-	0,5		1
2.	«Розв'язуємо прикладні задачі»	-	0,5	-	-	-
3.	«Культура мовлення. Стилiстичнi особливостi морфологiї»	-	-	-	-	1
Гранично допустиме тижневе навантаження		28	31	32		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3		33+3

Додаток 2
до освітньої програми II ступеня
Балківецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів
складений відповідно до таблиці 18
до Типової освітньої програми,
затвердженої наказом
Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 № 405

**Перелік навчальних програм
для учнів II ступеня**
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою
2.	Українська література
3.	Румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою
4.	Навчальні програми з інтегрованого курсу «Література» (румунська та зарубіжна)
5.	Іноземні мови
6.	Біологія
7.	Хімія
8.	Всесвітня історія
9.	Географія
10.	Інформатика
11.	Історія України
12.	Математика
13.	Мистецтво
14.	Основи здоров'я
15.	Природознавство
16.	Трудове навчання
17.	Фізика
18.	Фізична культура

Додаток 3
до освітньої програми II ступеня
Балківецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів

**Перелік програм,
за якими здійснюється вивчення предметів варіативної складової
навчального плану II ступеня в 2019/2020 навчальному році**

№	Назва програми	Автор	Спрямування	Клас	Видання (збірник)	Ким та коли затверджена	Кількість годин	
							За програмою	За планом
1	Українознавство	Кононенко П.П. Касян Л.Г.	Курс за вибором	5 - 7	Програма курсу за вибором «Українознавство» для 5- 11 класів	лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України від 03.07.2014 р. № 14.1/12-Г-1058)	1 год. на тиждень	0,5 год. на тиждень
2	«Практикум із культури мовлення»	Яковчук О.В.	Факультатив	9	Програма факульт. курсу	Лист Інституту модернізації змісту освіти від 22.12.2016 року № 2.1/12 – Г - 885)	1 год. на тиждень	1 год на тиждень
3	«Розв'язуємо прикладні задачі»	Шевченко А.В.	Факультатив	6	Програми для факультативів та курси за вибором	Лист ІМЗО від 04.07.2016 №2.1/12-Г-440	1 год. на тиждень	0,5 год.на тиждень
4	«За лаштунками шкільної математики»	Бевз В.Г., Бурда М.І.	Факультатив	9 7	Програми для факульт. та курси за вибором	Лист ІМЗО від 04.07.2016 №2.1/12-Г-440	1 год. на тиждень	1 год. на тиждень 0,5 год.на тиждень